

تحلیل رفساره ای و محیط رسوبی گذر سازند نیزار به کلات در برش تنگ

چهچه (شمال شرق مشهد)

محمودی سهیلا^{۱*}، وحیدی نیا محمد^۲، نجفی مهدی^۲، موسوی حرمی رضا^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد چینه و فسیل شناسی، دانشگاه فردوسی مشهد

۲- عضو هیئت علمی گروه زمین شناسی دانشگاه فردوسی مشهد

Mahmodi.soheila@yahoo.com

چکیده:

توالی گذر سازند نیزار به کلات در برش تنگ چهچه یک توالی مخلوط آواری-کربناته به سن ماستریشتین پسین می باشد. مشاهدات صحرایی و بررسی رخساره ها به منظور بازسازی محیط رسوب آنها منجر به شناسایی دوازده رخساره آواری و کربناته در برش مورد مطالعه شده است. محیط رسوبی مختلف شناخته شده عبارتند از: پهنه پری تایدال، لاگون، شول های پارانرژی (ائیدی و ریف های کومه ای) و ساب تایدال کم عمق دریای باز (ابتدای رمپ میانی) است. در نتایج حاصل از این مطالعه، محیط رسوبی برش مورد مطالعه شرایط یک کفه کم عمق مخلوط آواری- کربناته را داشته ولی به تدریج شرایط آن به یک رمپ کربناته از نوع هموکلینال تغییر یافته که اغلب به دلیل افزایش نسبی سطح دریا می باشد.

واژه های کلیدی: کپه داغ، کلات، چهچه، نیزار، محیط رسوبی

مقدمه:

در این مطالعه با تمرکز بر تجزیه و تحلیل رخساره ها از توالی گذر سازند نیزار به کلات واقع در برش چهچه به ضخامت ۱۲۳.۵ متر برداشت و اندازه گیری شد. بخش فوقانی سازند نیزار با ضخامت ۳۷/۵ متر در این برش شامل شیل و ماسه سنگ خاکستری و بخش تحتانی سازند کلات با ضخامت ۸۶ متر شامل سنگ آهک ماسه ای و سنگ آهک بایوکلاست دار با میان لایه هایی از شیل است. در برش مورد مطالعه سازند کلات به صورت ناپیوسته (پالئوسل) بر روی واحدهای سنگی سازند نیزار قرار گرفته است. تشکیل نهشته های مخلوط آواری- کربناته طی سازوکارهای مختلفی از جمله اختلاط جانبی رخساره ها، تغییرات سطح آب دریاها و تغییر در میزان ورود رسوب به حوضه صورت میگیرد (باد و هریس، ۱۹۹۰). منطقه مورد مطالعه در ۱۰۷ کیلومتری شمال شرق مشهد (۱۰ کیلومتری جنوب شرق روستای چهچه) و عرضهای جغرافیایی ۳۶ درجه و ۳۵ دقیقه عرض شمالی و ۶۰ درجه و ۲۲ دقیقه طول شرقی واقع شده و امتداد عمومی طبقات شمال غربی- جنوب شرقی می باشد (شکل ۱)